ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 494 на МС от 30.12.2024 г. за определяне на правила за прилагане на подхода „Водено от общностите местно развитие" за периода 2021 - 2027 г.

Обн. - ДВ, бр. 1 от 03.01.2025 г., в сила от 03.01.2025 г.; изм. и доп., бр. 10 от 27.01.2026 г., в сила от 27.01.2026 г.

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

ПОСТАНОВИ:

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ
Раздел I
Цели и обхват

Чл. 1. С постановлението се определят правилата за прилагане на подхода „Водено от общностите местно развитие" за периода 2021 - 2027 г., наричан по-нататък „подхода ВОМР", включващи:

1. условията и реда за финансиране на подхода ВОМР, включително за допълващото финансиране за изпълнение на стратегиите за ВОМР, изпълнявани от местни инициативни групи (МИГ);

2. създаване и функциониране на механизъм за координация по прилагането на подхода ВОМР;

3. реда на подбор, оценка, изпълнение и мониторинг на стратегиите за ВОМР;

4. реда за подбор на проектни предложения и предоставяне на безвъзмездна финансова помощ от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), оценка, изпълнение и мониторинг на проекти към стратегиите за ВОМР.

Чл. 2. *(1)* Прилагането на подхода ВОМР по ЕЗФРСР цели създаването на по-добри икономически, социални и екологични условия за живот в малките населени места и подкрепя многосекторното развитие на местните икономики.

(2) Прилагането на подхода ВОМР по ЕФМДРА цели осигуряване на устойчива синя икономика в крайбрежните и вътрешните райони и насърчаване на развитието на риболовни и аквакултурни общности.

(3) Прилагането на подхода ВОМР има и следните специфични цели за местно развитие:

1. подобряване на условията на живот на териториите на местните общности;

2. създаване на динамична жизнена среда и подобряване качеството на живот чрез развитие на хоризонтални и междусекторни партньорства и взаимодействие за инициативи от общ интерес, както и на практики и модели за добро управление и участие на заинтересованите страни в развитието на територията като основа за териториално развитие;

3. подкрепа за териториалната идентичност, маркетинг и марки на база на специфичния териториален потенциал и продукти от местен характер;

4. повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и възможности за създаване на местен бизнес, включително чрез диверсификация и подкрепа за алтернативни дейности;

5. подкрепа за въвеждането на иновации;

6. засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на въвеждането на модерни технологии чрез подкрепа за иновации в предприятията и насърчаване на прехода към кръгова икономика чрез подкрепа за инвестиции в предприятията с цел подобряване на ресурсната ефективност;

7. насърчаване на устойчивата и качествена заетост и социално включване на уязвими и маргинализирани групи;

8. съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност, включително дейности за превенция и управление на риска и за използване потенциала на културното наследство;

9. приобщаващо образование и образователна интеграция;

10. популяризиране на заетостта, растежа, равенството между половете, включително участието на жени в селското стопанство, социално приобщаване и местно развитие в селските райони, включително кръговата биоикономика и устойчивото управление на горите;

11. осигуряване на условия за устойчива синя икономика в крайбрежните и вътрешните райони и насърчаване на устойчивото развитие на общностите, занимаващи се с рибарство и аквакултури.

Чл. 3. *(1)* Подходът ВОМР при предоставяне на подкрепа от ЕЗФРСР се прилага:

1. на териториален принцип на подрегионално ниво - ниво община, част от община или група от съседни общини, с обхват на населението между 10 000 и 150 000 жители;

2. на територията на цялата страна, с изключение на градовете с население над 30 000 жители, в техните строителни граници, съгласно приложение № 1;

3. всяка местна инициативна група (МИГ) включва в състава си най-малко една община от селските райони съгласно приложение № 2;

4. за населените места, на чиито територии се прилага подходът ВОМР и които са подпомагани от „Програма за развитие на регионите" 2021 - 2027 г., се прилага демаркация на инвестициите.

(2) Подходът ВОМР при предоставяне на подкрепа от ЕФМДРА се прилага:

1. на териториален принцип на местни инициативни рибарски групи (МИРГ) за развитието на общностите, занимаващи се с рибарство и производство на аквакултури в крайбрежните и вътрешните райони на страната и по поречието на р. Дунав;

2. в рибарски територии - конкретни райони за рибарство и аквакултури с морски, речен или езерен бряг, включително изкуствени водоеми или речни басейни, както и прилежащите към тях сухоземни територии, обхващащи значителен брой лица, заети в рибарството или аквакултурите;

3. всяка МИРГ включва в състава си най-малко две съседни общини с обща граница.

Чл. 4. *(1)* За една и съща по обхват територия се одобрява една стратегия за ВОМР, финансирана от ЕЗФРСР, и една стратегия, финансирана от ЕФМДРА.

(2) Създаване и одобряване на МИГ и МИРГ и одобряване на повече от една стратегия за ВОМР на една територия се допуска, когато:

1. стратегията за ВОМР на МИРГ се финансира само от ЕФМДРА, и

2. не се допуска финансиране на една и съща дейност по проектите.

Раздел II

Финансиране на подхода ВОМР от ЕЗФРСР и от ЕФМДРА

Чл. 5. *(1)* Финансова помощ за текущи разходи, свързани с управлението, мониторинга и оценката на стратегията и популяризирането на стратегии за ВОМР, се предоставя от ЕЗФРСР или от ЕФМДРА и е в размер до 25 на сто от сумата на общия публичен принос за стратегията.

(2) Правилата за прилагане на текущите разходи са част от Условията за изпълнение на одобрените стратегии по чл. 16, ал. 1, т. 2.

Чл. 6. *(1)* За стратегии, финансирани от ЕЗФРСР, във финансовия план на стратегията за ВОМР се посочва планираното разпределение на средствата по всяка от операциите, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка.

(2) За стратегии, финансирани от ЕФМДРА, във финансовия план на стратегията за ВОМР се посочва планираното финансиране по всеки от видовете дейности.

(3) Във финансовия план се включва планираното финансиране за текущи разходи, свързани с управлението и изпълнението на стратегията за ВОМР съгласно чл. 7.

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 01.01.2026 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 01.01.2026 г.) Максималният размер на общия публичен принос във финансовия план на една стратегия за ВОМР от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони (СПРЗСР) е в размер до:

1. 2 300 000 евро, когато МИГ обхваща територия с население до 15 000 жители включително;

2. 3 000 000 евро, когато МИГ обхваща територия с население над 15 000 жители.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 01.01.2026 г.) Максималният размер на общия публичен принос във финансовия план на една стратегия за ВОМР от Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури (ПМДРА) е в размер до:

1. 1 500 000 евро, когато МИРГ включва в състава си само две общини;

2. 2 000 000 евро, когато МИРГ включва в състава си три или повече общини.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 01.01.2026 г.) Максималният размер на допустимите разходи за един проект към стратегия за ВОМР, финансирана от ЕЗФРСР/ЕФМДРА, който може да бъде предоставен на бенефициент, е до 200 000 евро.

Раздел III

Допълващо финансиране за изпълнение на стратегиите за ВОМР за стратегии, финансирани от ЕЗФРСР

Чл. 9. *(1)* За постигане на целите по чл. 2, ал. 1 и ал. 3, т. 1 - 10 чрез изпълнение на стратегиите за ВОМР Програма „Развитие на човешките ресурси" за периода 2021 - 2027 г., Програма „Околна среда" за периода 2021 - 2027 г., Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията" за периода 2021 - 2027 г. и Програма „Образование" за периода 2021 - 2027 г. предоставят допълващо финансиране под формата на безвъзмездна финансова помощ.

(2) Безвъзмездната финансова помощ се предоставя от ръководителя на управляващия орган на програма по ал. 1 на допустими бенефициенти съгласно приложението по чл. 17, ал. 2 към одобрените стратегии за ВОМР.

(3) Предоставянето на безвъзмездната финансова помощ от програмите по ал. 1 за изпълнение на одобрените стратегии за ВОМР се извършва чрез процедури за подбор на проектни предложения при условията и по реда на Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ) и на Постановление № 23 на Министерския съвет от 2023 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление за програмен период 2021 - 2027 г. (обн., ДВ, бр. 16 от 2023 г.; изм. и доп., бр. 63 от 2023 г. и бр. 64 от 2024 г.) (ПМС № 23 от 2023 г.).

(4) Процедурата, чрез която се предоставя безвъзмездната финансова помощ само на кандидати от териториите на МИГ, може да бъде открита с два или повече срока за подаване на проектни предложения, съобразени с подбора на стратегии за ВОМР по глава трета, раздел I.

Чл. 10. *(1)* Документите по чл. 16, ал. 1 в частта, определяща условията за кандидатстване, съдържат предварително утвърдени от ръководителя на управляващия орган на съответната програма по чл. 9, ал. 1 указания с изисквания относно осигуряването на допълващо финансиране.

(2) В указанията по ал. 1 се посочва допълващото финансиране от съответната програма по чл. 9, ал. 1 за изпълнение на стратегия за ВОМР, допустимите дейности за финансиране и максималният размер на помощта за изпълнението им.

Глава втора
МЕХАНИЗЪМ ЗА КООРДИНАЦИЯ
Раздел I
Комитет за координация

Чл. 11. (В сила от 01.01.2025 г.) *(1)* За осигуряване на координацията на прилагането на подхода ВОМР със заповед на министъра на земеделието и храните или оправомощено от него лице се създава Комитет за координация на подхода ВОМР.

(2) Комитетът по ал. 1 се състои от председател, секретар/секретари, членове и наблюдатели. Председателят и членовете имат право на глас при вземане на решения, а наблюдателите имат право на съвещателен глас.

(3) Председателят и секретарят/секретарите на Комитета за координация са представители на Управляващия орган на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони (УО на СПРЗСР).

(4) В Комитета за координация членуват представители на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023 - 2027 г. (СПРЗСР), Програма за морско дело, рибарство и аквакултури 2021 - 2027 г. (ПМДРА), Програма „Развитие на човешките ресурси" за периода 2021 - 2027 г., Програма „Околна среда" за периода 2021 - 2027 г., Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията" за периода 2021 - 2027 г., Програма „Образование" за периода 2021 - 2027 г., Държавен фонд „Земеделие" (ДФЗ), дирекция „Централно координационно звено" в администрацията на Министерския съвет, Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз", Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от Европейските земеделски фондове", Националното сдружение на общините в Република България, регионалните съвети за развитие в регионите за планиране от ниво 2 и сдруженията на МИГ/МИРГ.

(5) Министрите, ръководителите на ведомствата и организациите, представени в Комитета за координация, определят писмено по един основен и до двама резервни членове. В случай на отсъствие на титуляря от заседанието на Комитета за координация той се замества от резервен член.

(6) Комитетът по ал. 1 е колективен орган, основан на принципа на партньорството, който има следните функции:

1. следи за напредъка в изпълнението на целите на подхода ВОМР въз основа на анализ и доклади; управляващите органи на програмите по чл. 9, ал. 1 подават информация към УО на СПРЗСР в срок до 15 февруари на следващата календарна година;

2. обсъжда въпроси от координационен характер.

(7) Комитетът за координация се свиква от неговия председател на редовно заседание не по-малко от веднъж годишно, а при необходимост или по искане най-малко на една трета от членовете - на извънредно заседание. Заседание може да се проведе и неприсъствено чрез видеоконферентна връзка.

(8) Заседанията на Комитета за координация са редовни, ако на тях присъстват повече от половината от членовете му или съответните им заместници с право на глас.

(9) Решения се вземат при явно гласуване с единодушие. В случаите, когато не е възможно да се постигне единодушие, Комитетът за координация приема решенията с мнозинство от две трети от присъстващите на заседанието членове с право на глас.

(10) Функциите на Секретариат се изпълняват от УО на СПРЗСР.

(11) За изпълнение на функциите си Комитетът за координация приема вътрешни правила за работа на първото си заседание.

(12) Поименният състав на Комитета за координация и протоколите от заседанията се публикуват на Единния информационен портал за обща информация за изпълнението и управлението на средствата от Европейския съюз.

Раздел II

Предоставяне на методическа помощ

Чл. 12. Управляващият орган на СПРЗСР/ПМДРА оказва съдействие на МИГ/МИРГ и на местните партньорства за подготовка и изпълнение на стратегии за ВОМР.

Чл. 13. *(1)* Местните инициативни групи могат да заявят писмено до УО на СПРЗСР, а местните инициативни рибарски групи - до УО на ПМДРА, необходимостта от предоставяне на експерти за осъществяване на информационни дейности или обучение.

(2) В заявлението по ал. 1 задължително се посочва:

1. за какъв кръг лица е предназначена информацията или обучението;

2. темата/темите, по които следва да бъде предоставена информация или ще бъде извършено обучението.

Чл. 14. Управляващите органи на програмите по чл. 9, ал. 1 могат да участват в обучения, семинари и в срещи с МИГ, а УО на ПМДРА - с МИРГ.

Глава трета

ПОДБОР, ОЦЕНКА, ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА СТРАТЕГИИТЕ ЗА ВОМР

Раздел I

Подбор на стратегии за ВОМР

Чл. 15. *(1)* Управляващият орган на СПРЗСР организира процедура за подбор на стратегии за ВОМР, подадени от МИГ.

(2) Управляващият орган на ПМДРА организира процедура за подбор на стратегии за ВОМР, подадени от МИРГ.

(3) Прием за подбор на стратегии се обявява в Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕФСУ (ИСУН) от УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА.

(4) Проектите на документи по чл. 16 се публикуват в ИСУН преди внасянето им за утвърждаване. Информация относно публикуваните в ИСУН проекти на документи се публикува на интернет страницата на съответната програма и/или в Единния информационен портал. Заинтересованите лица могат да изпращат писмени предложения и възражения по проектите на документи посредством ИСУН в определен от УО срок, който не може да бъде по-кратък от една седмица. За неуредените въпроси, свързани с обсъждането на постъпилите предложения и възражения, се прилага глава пета, раздел II от Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 16. *(1)* За процедурата за подбор на стратегии за ВОМР ръководителят на УО на СПРЗСР/ПМДРА утвърждава насоки, определящи:

1. условия за кандидатстване;

2. условия за изпълнение на одобрените стратегии.

(2) В условията за кандидатстване по ал. 1, т. 1 се съдържат указания за общите изисквания към стратегиите относно финансирането от СПРЗСР/ПМДРА, в т.ч. специфичните цели на СПРЗСР/ПМДРА, към които мерките/дейностите ще допринасят, допустимите бенефициенти, дейности и целеви групи (където е приложимо), категориите допустими разходи, критерии за подбор, индикатори и други специфични изисквания.

(3) Кандидат в процедура може да иска разяснения по документите по ал. 1 в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване. Разясненията се утвърждават от ръководителя на УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА или от оправомощено от

него лице. Разясненията се дават по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на стратегиите и са задължителни за всички кандидати.

(4) Въпросите се адресират до УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА чрез ИСУН.

(5) Когато въпросите се отнасят до указанията по чл. 10, разясненията се съгласуват с УО на програмите по чл. 9, ал. 1, преди да бъдат утвърдени от ръководителя на УО на СПРЗСР.

(6) Разясненията по ал. 3 се публикуват в ИСУН, на интернет страницата на УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА и на Единния информационен портал на европейските структурни и инвестиционни фондове (www.eufunds.bg) в 10-дневен срок от получаването на искането, но не по-късно от две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване.

Чл. 17. *(1)* Стратегия за ВОМР се подава чрез формуляр за кандидатстване в ИСУН и в съответствие с документите по чл. 16, ал. 1 т. 1, утвърдени за процедурата.

(2) Когато за изпълнението на стратегия за ВОМР, финансирана от ЕЗФРСР, е необходимо допълващо финансиране от програмите по чл. 9, ал. 1, формулярът за кандидатстване се подава с приложение към него, изготвено по образец в съответствие с указанията по чл. 10.

(3) Стратегията за ВОМР съответства, допълва или не противоречи на съответните интегрирани териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2, в който попада МИГ/МИРГ.

Чл. 18. При кандидатстването УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА няма право да изисква представяне на документи, когато обстоятелствата в тях са достъпни чрез публичен безплатен регистър или когато информацията или достъпът до нея се предоставя от компетентен орган на УО по служебен път.

Чл. 19. *(1)* При процедурата за подбор на стратегии се извършва:

1. оценяване на всяка стратегия, подадена в определения срок, което включва:

а) оценка на административното съответствие и допустимостта;

б) техническа и финансова оценка;

2. класиране на одобрените стратегии, чиято оценка е по-голяма или равна на минимално допустимата по чл. 28;

3. определяне на стратегии, за които се предоставя финансиране.

(2) Всеки кандидат може писмено да оттегли своята стратегия от оценителния процес, като в този случай Комитетът за подбор на стратегии/оценителната комисия не разглежда оттеглената стратегия. Оттеглената стратегия се записва в оценителния доклад.

Чл. 20. *(1)* Формулярът за кандидатстване, който съдържа стратегията, се подава в срока, посочен в обявата за откриване на процедурата, който не може да бъде по-кратък от шестдесет календарни дни.

(2) При процедура, открита с два или повече срока за подаване на стратегии, в обявата за откриване на процедурата се посочват началната дата и крайният срок за кандидатстване за второто и следващите производства.

(3) Срокът за подаване на стратегии може да се удължава:

1. при изменение на документите по чл. 16, ал. 1, т. 1 на основанията, посочени в чл. 26, ал. 7, т. 1 и 2 от ЗУСЕФСУ;

2. когато в срок до три дни преди изтичането на срока по ал. 1 няма постъпили стратегии или всички стратегии са оттеглени;

3. когато общият размер на планираните средства по подадените в рамките на срока по ал. 1 стратегии е по-малък от бюджета на процедурата.

Чл. 21. *(1)* Подборът на стратегии за ВОМР по ЕЗФРСР се извършва от комитет, назначен със заповед на ръководителя на УО на СПРЗСР. Комитетът се назначава в двуседмичен срок от изтичането на крайния срок за подаване на стратегии и работи по

правила, изготвени от УО на СПРЗСР и одобрени със заповед от ръководителя на УО на СПРЗСР.

(2) В комитета по ал. 1 се включват представители на Министерството на земеделието и храните, на УО на програмите по чл. 9, ал. 1 на ДФЗ, както и външни експерт-оценители.

(3) Комитетът по ал. 1 е съставен от:

1. председател и заместник-председател без право на глас;

2. секретар/секретари без право на глас;

3. нечетен брой членове с право на глас, които са не по-малко от трима;

4. резервни членове.

(4) Ръководителят на УО на СПРЗСР, ръководителите на УО на програмите по чл. 9, ал. 1 и изпълнителният директор на ДФЗ определят:

1. най-малко по един основен член в комитета по ал. 1, който е служител на съответното ведомство или външен експерт-оценител;

2. съответния брой резервни членове.

(5) Председател и заместник-председател на комитета по ал. 1 са служители на УО на СПРЗСР.

(6) Председателят ръководи организационно и методически работата на комитета по ал. 1, координира процеса на подбор и осигурява безпристрастност и прозрачност на процеса.

(7) Заместник-председателят замества председателя при невъзможност на председателя да изпълнява задълженията си в комитета по ал. 1.

(8) Секретарят/секретарите на комитета по ал. 1 са служители на УО на СПРЗСР.

(9) Секретарят подпомага председателя в дейността му, изпълнява всички административни дейности, свързани с оценителния процес, и отговаря за техническата обезпеченост на дейността на комитета по ал. 1.

Чл. 22. *(1)* Подборът на стратегии за ВОМР по ЕФМДРА се извършва от оценителна комисия, назначена със заповед на ръководителя на УО на ПМДРА. Оценителната комисия се назначава в двуседмичен срок от изтичането на крайния срок за подаване на стратегии.

(2) В оценителната комисия по ал. 1 се включват служители на Министерството на земеделието и храните.

(3) Оценителната комисия по ал. 1 е съставена от:

1. председател без право на глас;

2. секретар без право на глас;

3. нечетен брой членове с право на глас, които са не по-малко от трима;

4. резервни членове.

(4) При необходимост УО на ПМДРА може да включи в оценителната комисия по ал. 1 и външни експерт-оценители.

(5) Председателят и секретарят на оценителната комисия по ал. 1 са служители на УО на ПМДРА.

(6) Председателят ръководи организационно и методически работата на оценителната комисия по ал. 1, координира процеса на подбор и осигурява безпристрастност и прозрачност на процеса.

(7) Секретарят подпомага председателя в дейността му, изпълнява всички административни дейности, свързани с оценителния процес, и отговаря за техническата обезпеченост на дейността на оценителната комисия по ал. 1.

Чл. 23. *(1)* Външни експерт-оценители могат да бъдат:

1. служители от държавната администрация, които не заемат длъжност в управляващия орган на програма по чл. 9, ал. 1, в управляващия орган на СПРЗСР, в управляващия орган на ПМДРА или в междинно звено;

2. физически лица, избрани чрез провеждане на конкурс при условия и по ред, определени от ръководителя на УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА.

(2) Лицата по ал. 1 трябва да имат висше образование с образователно-квалификационна степен „бакалавър" или „магистър" и да притежават опит в разработването или оценката на стратегически документи. Ръководителят на УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА може да определя допълнителни изисквания към лицата по ал. 1.

Чл. 24. *(1)* В оценителния процес на стратегиите за ВОМР, финансирани от ЕЗФРСР по реда на глава I, раздел II, могат да участват и помощник-оценители, които са служители на УО на СПРЗСР.

(2) Всеки ръководител на управляващ орган на програма по чл. 9, ал. 1 може да определи един или повече помощник-оценители и съответния брой резервни помощник-оценители, които изготвят писмени становища относно допустимостта на включените в стратегиите мерки за допълващо финансиране с изискванията на съответната програма, посочени в указанията по чл. 10.

(3) Лицата по ал. 1 и 2 не са членове на Комитета. Те се определят със заповедта за назначаване по чл. 21, ал. 1, в която подробно се определят възложените им дейности в процеса на оценка.

(4) Помощник-оценителите по ал. 1 подпомагат дейността по подбора на стратегии и се ограничават до етапите на подбора, определени в заповедта за назначаване по чл. 21, ал. 1. На помощник-оценителите може да се възложи оценката за допустимост на МИГ.

Чл. 25. *(1)* Председателят, заместник-председателят, секретарят/секретарите, членовете на Комитета/оценителната комисия и помощник-оценителите трябва да притежават необходимата квалификация и професионална компетентност за изпълнение на задачите, възложени им със заповедта по чл. 21, ал. 1 или по чл. 22, ал. 1.

(2) Лицата по ал. 1 са длъжни:

1. да изпълняват задълженията си добросъвестно, обективно и безпристрастно;

2. да пазят в тайна обстоятелствата, станали им известни във връзка с работата им в Комитета.

(3) Председателят, заместник-председателят, секретарят/секретарите и членовете на Комитета не могат:

1. да са в конфликт на интереси по смисъла на чл. 61, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ, L 2024/2509, 26.9.2024 г.) (Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509) с някой от кандидатите в процедурата;

2. да имат интерес по смисъла на чл. 71 от Закона за противодействие на корупцията от резултата от процедурата за подбор на стратегии за ВОМР;

3. да са свързани лица по смисъла на § 1, т. 9 от допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията с кандидат в процедурата;

4. да са лица, които се намират помежду си в йерархическа зависимост;

5. да участват пряко или косвено в процеса на наблюдение, изпълнение или мониторинг на стратегия за ВОМР;

6. членове на комитета по чл. 21 не могат да са участвали в изготвянето на стратегия за ВОМР в програмния период 2014 - 2020 г. и за програмен период 2021 - 2027 г. или в процеса на популяризирането є и/или да са бенефициенти по Наредба № 16 от 2015 г. за прилагане на подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности" на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. (ДВ, бр. 59 от 2015 г.), включително като

представители на юридическо лице и/или в подготвителни дейности за програмен период 2021 - 2027 г.;

7. членове на оценителната комисия по чл. 22, ал. 1 не могат да са участвали в изготвянето на стратегия на МИРГ по подхода ВОМР в програмния период 2014 - 2020 г. и за програмен период 2021 - 2027 г. или в процеса на популяризирането є, да са бенефициенти по процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по подхода ВОМР, финансирани от Програмата за морско дело и рибарство 2014 - 2020 или по процедура BG14MFPR001-3.001 „Изграждане на капацитет и подготвителни действия в подкрепа на разработването и бъдещото изпълнение на стратегиите за Водено от общностите местно развитие" по ПМДРА, включително като представители на юридическо лице;

8. членовете на комитета по чл. 21 не могат да са били оценители на проекти при прилагането на стратегии за местно развитие през програмния период 2007 - 2013 г. и 2014 - 2020 г. или да са участвали като изпълнители или бенефициенти по мярка 431-1 „Управление на местни инициативни групи, придобиване на умения и постигане на обществена активност на съответната територия за местните инициативни групи, прилагащи стратегии за местно развитие" от ПРСР 2007 - 2013 г., или в дейности по изпълнението на подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие от ПРСР 2014 - 2020 г.";

9. членове на оценителната комисия по чл. 22, ал. 1 не могат да са били оценители на проекти при прилагането на стратегии за местно развитие на МИРГ през програмния период 2007 - 2013 г. и 2014 - 2020 г.;

10. да са членове на орган за управление или контрол на МИГ/МИРГ, служители на МИГ/МИРГ или да са били членове на орган за управление или контрол на МИГ/МИРГ най-малко една година преди назначаването им за членове на Комитета.

(4) За помощник-оценителите не може да са налице обстоятелствата по ал. 3, т. 1 - 4, 6, 8 и 10.

(5) Лицата по ал. 1 подписват декларация за спазване на изискванията по ал. 2, т. 2 и за съответствие с обстоятелствата по ал. 3 незабавно след като научат имената на кандидатите, които участват със стратегии в процедурата.

(6) При възникване на някое от обстоятелствата по ал. 3 в хода на оценителния процес съответното лице по ал. 1 незабавно информира писмено за това председателя на комитета по чл. 21, ал. 1 и се отстранява от оценителния процес.

(7) В случаите на свързаност или йерархична зависимост от участие в оценителния процес се отстраняват толкова лица, колкото е необходимо, за да се изпълнят съответните изисквания по ал. 3, т. 3 и 4.

(8) При възникване на някое от обстоятелствата по ал. 3 или при настъпване на други обективни причини, поради които член на Комитета/оценителната комисия не може да изпълнява задълженията си, той се замества от резервен член. Когато заместването с резервен член не е възможно, се изменя заповедта за назначаване на комитета по чл. 21, ал. 1 или на оценителната комисия по чл. 22, ал. 1.

(9) При възникване на някое от обстоятелствата по ал. 3 или при настъпване на други обективни причини, поради които председателят, заместник-председателят или секретар не може да изпълнява задълженията си, той се заменя с друго лице, което притежава необходимата квалификация и професионална компетентност за изпълнение на задачите и отговаря на изискванията по ал. 3, като за това се изменя заповедта по чл. 21, ал. 1 или по чл. 22, ал. 1.

(10) В случаите по ал. 8 и 9 новоопределените лица подписват декларация за спазване на изискванията по ал. 2, т. 2 и за съответствие с обстоятелствата по ал. 3, а мотивите за промяната се отразяват в оценителния доклад.

Чл. 26. Оценяването и класирането на стратегиите се извършва до три месеца от назначаването на комитета по чл. 21, ал. 1 или на оценителната комисия по чл. 22, ал.

1, а в случаите по чл. 20, ал. 2 - до три месеца от крайния срок за кандидатстване за всяко отделно производство, освен ако по изключение в заповедта за назначаване на комитета по чл. 21, ал. 1 или на оценителната комисия по чл. 22, ал. 1 не е посочен по-дълъг срок, който не може да бъде по-дълъг от 4 месеца.

Чл. 27. *(1)* Оценката за административно съответствие и допустимост се извършва на база критерии за административно съответствие и допустимост, определени в документите по чл. 16, ал. 1.

(2) Оценката на административно съответствие и допустимост на стратегии, финансирани от ЕЗФРСР се извършва от най-малко от двама членове на комитета по чл. 21, ал. 2, от които най-малко двама, които не са представители на УО на програмите по чл. 9, ал. 1, оценяват стратегията в частта ЕЗФРСР.

(3) Оценката на административно съответствие и допустимост на стратегии, финансирани от ЕФМДРА, се извършва от двама членове на оценителната комисия по чл. 22, ал. 1 с право на глас, независимо един от друг. При различие в становищата на оценителите председателят/секретарят на оценителната комисия възлага на трети оценител извършването на независима оценка. Трети оценител може да бъде и резервен член на оценителната комисия.

(4) Оценката за административно съответствие и допустимост на приложението по чл. 17, ал. 2 се извършва на база указанията по чл. 10 за всяка програма, включена в приложението. Всеки член на комитета по чл. 21, ал. 1 - представител на УО на съответната програма по чл. 9, ал. 1, извършва оценка на административното съответствие и допустимостта по отношение само на тази програма, включително по отношение на максималния размер на допълващото финансиране по програмата за всяка отделна стратегия.

(5) За потвърждаване на достоверността на заявените в рамките на оценката по ал. 1 данни по отношение на достъпното осигуряване на помещения и наличието на офис оборудване от МИГ, финансирани по реда на глава I, раздел II, помощник-оценителите по чл. 24, ал. 1 извършват посещение на място на МИГ. Констатациите от извършеното посещение на място се отразяват в протокол, подписан от представляващия МИГ и от лицата, извършили посещението, и се предоставят на председателя на комитета по чл. 21, ал. 1.

(6) Когато в хода на оценката се установи липса на документи и/или неяснота, или неточност на представените документи, председателят на комитета по чл. 21, ал. 1 или на оценителната комисия по чл. 22, ал. 1 уведомява МИГ/МИРГ чрез ИСУН, която в срок до 10 работни дни от датата на уведомяването може да представи чрез ИСУН допълнителна информация и/или документи. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата. Отстраняването на нередовностите не може да води до подобряване на качеството на стратегията за ВОМР.

(7) Въз основа на извършената проверка за административно съответствие и допустимост комитетът по чл. 21, ал. 1 или оценителната комисия по чл. 22, ал. 1 изготвя списък на стратегиите, които не се допускат до техническа и финансова оценка. В списъка се посочват и основанията за недопускане. Списъкът се публикува на интернет страницата на СПРЗСР/ПМДРА, в ИСУН и на Единния информационен портал, а за недопускането се съобщава на всеки от кандидатите, включени в него, по реда на чл. 22, ал. 3 от ЗУСЕФСУ.

Чл. 28. *(1)* Техническа и финансова оценка се извършва на база критерии за подбор и методика, определени в документите по чл. 16, ал. 1, т. 1. Критериите и методиката за подбор се одобряват от Комитета за наблюдение на СПРЗСР/Комитета за наблюдение на ПМДРА. В документите по чл. 16, ал. 1, т. 1 се определя минимално допустима оценка за качество на стратегиите за ВОМР.

(2) За финансиране се одобряват стратегиите, чиято оценка е по-голяма или равна на минимално допустимата оценка по ал. 1.

(3) Техническа и финансова оценка на стратегия, финансирана от ЕЗФРСР, се извършва от три лица от квотата на УО на СПРЗСР и ДФЗ, определени съгласно чл. 21, ал. 3 и 4.

(4) Техническа и финансова оценка на стратегия, финансирана от ЕФМДРА, се извършва от двама членове на оценителната комисия с право на глас, определени съгласно чл. 22, ал. 3, независимо един от друг.

(5) Разпределението се извършва в ИСУН.

(6) Общата оценка за всяка стратегия се формира като средноаритметично от сбора на оценките на отделните оценители.

(7) При разлика с повече от:

1. 10 точки в оценките на членовете на комитета по чл. 21, ал. 1 се извършва оценка от същия брой други членове, определени по реда на ал. 3;

2. 20 на сто от максималната възможна оценка на членовете на комитета/оценителната комисия председателят на комитета/оценителната комисия възлага оценяването на четвърто лице, определено по реда на ал. 3, за стратегии, финансирани от ЕЗФРСР, съответно трето лице, съгласно чл. 22, ал. 3, т. 4 за стратегии, финансирани от ЕФМДРА.

(8) В случаите по ал. 7, т. 1 общата оценка се формира като средноаритметично от сбора на оценките по ал. 3 и 7.

(9) В случаите по ал. 7, т. 2 окончателната оценка се формира като средноаритметично от оценката на четвъртия/третия член и по-близката до неговата от първите две оценки. Окончателната оценка се оформя от оценката на четвъртия/третия оценител само в случаите, когато тя е равна на средноаритметично от оценките на другите трима/двама оценители.

Чл. 29. *(1)* След приключване на техническата и финансова оценка председателят на комитета отправя искане за потвърждение от съответния УО на програма по чл. 9, ал. 1 на предвиденото допълващо финансиране.

(2) В 10-дневен срок от получаването на искането ръководителят на УО на програма по чл. 9, ал. 1 потвърждава писмено предвиденото финансиране по програмата.

(3) След изтичане на срока по ал. 2 и при липса на изрично потвърждение от съответния управляващ орган се счита, че предвиденото допълващо финансиране от програмата не е осигурено.

(4) В случаите по ал. 3 комитетът извършва служебна корекция на информацията за допълващото финансиране, съдържаща се в приложението по чл. 17, ал. 1.

Чл. 30. Комитетът по чл. 21, ал. 1 или оценителната комисия по чл. 22, ал. 1 предлага на ръководителя на УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА за отхвърляне стратегиите:

1. получили по-малко от минимално допустимия брой точки при оценка на качество на стратегията, или

2. по-малко от минимално допустимата обща/окончателна оценка.

Чл. 31. *(1)* Комитетът/оценителната комисия изготвя оценителен доклад за дейността си до ръководителя на УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА.

(2) Докладът по ал. 1 включва:

1. списък на одобрените за финансиране стратегии за ВОМР, подредени по реда на тяхното класиране, и максималния размер на финансирането, което да бъде предоставено за всяка от тях;

2. списък на стратегии за ВОМР, подредени по реда на тяхното класиране, които успешно са преминали оценяването, но за които не достига финансиране;

3. списък на отхвърлените стратегии за ВОМР и основанието за отхвърлянето им;

4. списък на оттеглените по време на оценката стратегии.

(3) Към оценителния доклад се прилага:

1. копие на заповедта по чл. 21, ал. 1 или по чл. 22, ал. 1 и на заповедите за изменението є, ако има такива;

2. декларации по чл. 25, ал. 5;

3. протоколи от отделните етапи на оценката, подписани от участвалите в съответния етап на оценка лица.

(4) В срок до 5 работни дни от получаване на оценителния доклад ръководителят на УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА:

1. одобрява доклада;

2. връща доклада за провеждане на оценяването и класирането от етапа, където са допуснати нарушения, когато те са отстраними;

3. не одобрява доклада и прекратява процедурата за избор на стратегии за ВОМР, когато в процедурата са допуснати съществени нарушения, като се посочват допуснатите съществени нарушения.

(5) Управляващият орган на СПРЗСР издава решение за одобряване на стратегията, което съдържа финансовия план по ЕЗФРСР и предвиденото допълващо финансиране. Финансовият план може да бъде променян със заповед на ръководителя на УО на СПРЗСР. Предвиденото допълващо финансиране може да бъде променяно със заповед на ръководителя на УО на СПРЗСР след писмено уведомление от страна на съответния управляващ орган на програма, предоставящ финансирането.

(6) Решението по ал. 5 се публикува на Единния информационен портал и на интернет страницата на УО на СПРЗСР в тридневен срок от издаването му. В същия срок кандидатите се уведомяват за решението през модул „Комуникация с кандидата" на ИСУН.

(7) Одобрението на стратегиите, финансирани от ПМДРА, се обективира със споразумение, сключено между всяка МИРГ и УО на ПМДРА, което съдържа финансовия план за изпълнението по видове дейности и по години.

(8) При одобрен оценителен доклад кандидатите от списъка по ал. 2, т. 1 се поканват да представят в 30-дневен срок доказателства, че отговарят на изискванията за допустимост, включително на условията, посочени в документите по чл. 16, ал. 1, ако същите не са приложени към формуляра за кандидатстване.

(9) В 10-дневен срок от одобряването на оценителния доклад, съответно от изтичане на срока по ал. 8, ръководителят на УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА издава мотивирано решение, с което отказва предоставянето на финансиране на:

1. стратегиите, включени в списъка по ал. 2, т. 1 - при несъгласие на кандидата да сключи споразумение;

2. кандидат, който не отговаря на изискванията за допустимост или не е представил в срок доказателства за това;

3. стратегиите, включени в списъка по ал. 2, т. 3.

(10) Срокът по ал. 9 не се прилага за стратегиите, включени в списъка по ал. 2, т. 3.

(11) Решението по ал. 9 може да бъде обжалвано по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел II

Изпълнение и мониторинг на стратегия за ВОМР

Чл. 32. *(1)* За изпълнение на одобрените стратегии между УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА и МИГ/МИРГ се сключва споразумение за изпълнение на стратегия за ВОМР по образец, изготвен от УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА.

(2) Изпълнението на одобрените стратегии от МИРГ се извършва въз основа на споразумение за изпълнение на стратегия за ВОМР по образец, изготвен от УО на ПМДРА. Финансирането на стратегиите по ПМДРА е обвързано с изпълнение на етапни

цели. Правилата и начинът за финансиране на стратегиите по ПМДРА се съдържат в документите по чл. 16, ал. 1 и в споразумението.

Чл. 32а. (Нов - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 27.01.2026 г.) Безвъзмездна финансова помощ за управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране се предоставя въз основа на административен договор, сключен между МИГ/МИРГ и УО на СПРЗСР/ПМДРА, в който се определят условията, редът и сроковете за предоставянето ѝ.

Чл. 33. *(1)* Мониторинг за изпълнение на стратегиите за ВОМР се извършва от УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА и от МИГ/МИРГ, без това да засяга приложението по чл. 17, ал. 2.

(2) Със заповед на ръководителя на УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА се утвърждават указания за извършване на мониторинг на стратегиите за ВОМР от МИГ/МИРГ.

(3) Местната инициативна група/МИРГ изготвя правила за извършване на мониторинг на стратегията за ВОМР.

(4) Управляващият орган на СПРЗСР/УО на ПМДРА извършва текущ и/или последващ контрол по документи и/или чрез проверки на място на осъществяването на мониторинг върху изпълнението на СВОМР от МИГ/МИРГ.

Чл. 34. *(1)* Местната инициативна група/МИРГ в срок до 15 февруари на следващата календарна година изготвя и представя на УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА годишен доклад за отчитане изпълнението на стратегията за ВОМР. Годишният доклад се одобрява от колективния върховен и колективния управителен орган на МИГ/МИРГ.

(2) Управляващият орган на СПРЗСР/УО на ПМДРА одобрява годишния доклад в срок до 30 работни дни от получаването му.

(3) В случай че УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА не съгласува годишния доклад, той предоставя на МИГ/МИРГ седемдневен срок за отстраняване на непълноти и/или неточности.

(4) Управляващият орган на СПРЗСР/УО на ПМДРА одобрява годишния доклад в срок до 30 работни дни от получаване на коригирания от МИГ/МИРГ годишен доклад за съответната година.

Чл. 35. Управляващият орган на СПРЗСР изготвя анализи за изпълнението на стратегиите за ВОМР в края на всяко шестмесечие и ги предоставя на Съвета за координация при управлението на средствата от Европейския съюз.

Глава четвърта
ПОДБОР, ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПРОЕКТИ КЪМ СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕЗФРСР И ОТ ЕФМДРА
Раздел I
Подбор на проекти към стратегия за ВОМР, финансирани от ЕЗФРСР и от ЕФМДРА

Чл. 36. *(1)* Местната инициативна група/МИРГ провежда недискриминационни и прозрачни процедури за подбор на проекти към стратегията за ВОМР, като съгласно чл. 26 от ЗУСЕФСУ разработва насоки, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените проекти и ред за оценка на проектни предложения, които гарантират:

1. избягване на конфликт на интереси при подбора на проекти;

2. че вземането на решения не е контролирано от нито една от групите, представляващи конкретните заинтересовани страни;

3. че резултатите от подбора се документират.

(2) При разработване на ред за оценка на проектните предложения по ал. 1 МИГ/МИРГ следва да се съобрази с минималните изисквания, утвърдени от

ръководителя на УО на СПРЗСР/ПМДРА. Управляващият орган на СПРЗСР/УО на ПМДРА публикува минималните изисквания на интернет страницата си и на Единния информационен портал.

(3) Когато редът за оценка се различава от минималните изисквания, МИГ/МИРГ го изпраща на УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА.

(4) В случай на установени непълноти и/или нередовности в документите УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА уведомява МИГ/МИРГ, която в срок до 5 работни дни от получаване на уведомяването следва да отстрани констатираните нередовности, непълноти и/или да представи допълнителна информация и/или документи.

(5) Управляващият орган одобрява реда за оценка по ал. 3 в срок до 10 работни дни. Срокът спира да тече в случаите по ал. 4.

(6) Местната инициативна група/МИРГ публикува реда за оценка на интернет страницата си.

Чл. 37. *(1)* Управителният съвет на МИГ/МИРГ утвърждава за всяка процедура Условия за кандидатстване с проектни предложения и Условия за изпълнение, в съответствие с предвидените мерки/дейности, предвидени от МИГ/МИРГ в одобрените стратегии за ВОМР.

(2) Проектите на документи по ал. 1 преди утвърждаването им от Управителния съвет на МИГ/МИРГ се съгласуват за съответствие с приложимите правила за държавните помощи с министъра на финансите по реда на чл. 26, ал. 3 на ЗУСЕФСУ или с министъра на земеделието и храните, съобразно правомощията му по Закона за държавните помощи.

(3) Условията за кандидатстване могат да бъдат с няколко срока за подаване на проектни предложения.

(4) След откриване на процедура чрез подбор утвърдените документи по ал. 1 в частта, определяща условията за кандидатстване, може да се изменят само:

1. при условията на чл. 26, ал. 7 от ЗУСЕФСУ;

2. при промяна на съответната стратегия за ВОМР, условията и редът за промяна на стратегията за ВОМР се уреждат в споразумението по чл. 32, ал. 1.

Чл. 38. *(1)* Подаването на проектни предложения, както и процесът по оценка от МИГ/МИРГ се извършва в ИСУН.

(2) При процедура чрез подбор МИГ/МИРГ извършва:

1. оценка на проектното предложение, която включва:

а) оценка на административното съответствие и допустимостта;

б) техническа и финансова оценка;

2. класиране на одобрените проектни предложения в низходящ ред.

Чл. 39. *(1)* Подбор на проектни предложения към стратегии за ВОМР се извършва в срок до 30 работни дни от крайния срок на приема от комисия, назначена със заповед на председателя на Управителния съвет на МИГ/МИРГ, с изключение на проектни предложения, подадени от кандидат - МИГ/МИРГ. Комисията се назначава в срок до три дни от изтичане на крайния срок за подаване на проектни предложения.

(2) Комисията по ал. 1 е съставена от:

1. председател без право на глас;

2. секретар без право на глас;

3. нечетен брой членове с право на глас, които са не по-малко от трима;

4. резервни членове, не по-малко от трима.

(3) Председателят и секретарят на комисията по ал. 1 не могат да бъдат външни експерти.

(4) Не по-малко от 1/3 от членовете с право на глас на комисията по ал. 1 са членове на колективния върховен орган на МИГ/МИРГ.

(5) Външните експерти-оценители - членове на комисията, се избират след провеждане на конкурс по Закона за обществените поръчки или от списъка по чл. 15

от Постановление № 23 на Министерския съвет от 2023 г. и трябва да притежават необходимата квалификация и опит съобразно вида на оценяваните проекти.

(6) Външен експерт-оценител - член на комисията по ал. 1, не може да участва в оценка на проектни предложения, ако е участвал в оценка на стратегията за ВОМР.

(7) В работата на комисията могат да участват и помощник-оценители, които не са членове на комисията по ал. 1. Те подпомагат дейността по оценка, като дейността им се ограничава до етапите на оценка, определени в заповедта за назначаване на комисията по ал. 1.

(8) Председателят, секретарят и членовете на комисията по ал. 1 и помощник-оценителите трябва да притежават необходимата професионална компетентност за изпълнение на задачите, възложени им със заповедта за назначаване на комисията. Те не могат да са в конфликт на интереси по смисъла на чл. 61, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 помежду си или с кандидати от обявения прием, като за липсата на обстоятелства подписват декларация, след като научат имената на кандидатите в процедурата.

(9) За изискванията, на които следва да отговарят лицата, които участват в оценката, се прилагат ЗУСЕФСУ и Постановление № 23 на Министерския съвет от 2023 г.

Чл. 40. *(1)* Местната инициативна група/МИРГ изпраща покана за участие на наблюдатели до УО на СПРЗСР и ДФЗ/УО на ПМДРА.

(2) Управляващият орган на СПРЗСР/УО на ПМДРА може да определи наблюдател при подбора на проекти, извършван от МИГ/МИРГ.

(3) Наблюдателите следят за законосъобразното и правилното провеждане на процедурата за подбор на проекти. Те имат право да преглеждат работата на комисията за оценка на проектни предложения, като не могат да влияят по какъвто и да е начин при оценяването на проектните предложения. При констатиране на нарушения на процедурата наблюдателят е длъжен писмено да информира ръководителя на УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА и председателя на колективния управителен орган на МИГ/МИРГ. След приключването на оценителния процес наблюдателят изготвя доклад за своята дейност до ръководителя на УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА и до председателя на колективния управителен орган на МИГ/МИРГ.

(4) За наблюдател не може да бъде определено лице, което е в положение на конфликт на интереси с някой от кандидатите или партньорите в процедурата за предоставяне на финансова помощ или с друг член на комисията по смисъла на чл. 61, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

(5) Липсата на обстоятелствата по ал. 4 се удостоверява с декларация по образец, утвърден от ръководителя на УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА.

(6) При констатиране на обстоятелство по ал. 4 наблюдателят е длъжен незабавно да уведоми ръководителя на УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА, който може да посочи друго лице за наблюдател.

Чл. 41. *(1)* Оценката на подадените проектни предложения с кандидат - МИГ/МИРГ, се извършва от ДФЗ/УО на ПМДРА в ИСУН по реда ЗУСЕФСУ и на Постановление № 23 на Министерския съвет от 2023 г.

(2) Местната инициативна група/МИРГ е допустим получател на финансова помощ, ако е предвидена като допустим кандидат в съответната мярка в стратегията за ВОМР.

(3) Максималният размер на финансовата помощ за МИГ/МИРГ за операциите, с изключение на дейностите за сътрудничество и тяхната подготовка, финансирани от ЕЗФРСР/ЕФМДРА, е в размер до 10 на сто от бюджета за проекти в стратегията за ВОМР от ЕЗФРСР/ЕФМДРА.

Чл. 42. *(1)* Въз основа на извършената проверка за административно съответствие и допустимост комисията по чл. 39, ал. 1 изготвя списък на проектните предложения, които не се допускат до техническа и финансова оценка. В списъка се посочват и

основанията за недопускане. Списъкът се публикува на интернет страницата на съответната МИГ/МИРГ и в ИСУН, а за недопускането се съобщава на всеки от кандидатите, включени в него, по реда на чл. 22, ал. 3 от ЗУСЕФСУ.

(2) Когато при проверката по ал. 1 се установи липса на документи и/или друга нередовност, комисията изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата. Отстраняването на нередовностите не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение.

(3) Кандидат, чието проектно предложение е включено в списъка по ал. 1, може писмено да възрази пред ДФЗ (за проекти, финансирани от СПРЗСР)/УО на ПМДРА в едноседмичен срок от съобщаването.

(4) Изпълнителният директор на ДФЗ/ръководителят на УО на ПМДРА се произнася по основателността на възражението в срока по чл. 44, ал. 1 от получаването, като:

1. връща проектното предложение за техническа и финансова оценка;

2. прекратява производството по отношение на кандидата.

Чл. 43. *(1)* Работата на комисията по чл. 39, ал. 1 приключва с оценителен доклад до изпълнителния директор на ДФЗ (за проекти, финансирани от СПРЗСР)/ръководителя на УО на ПМДРА, който се одобрява от Управителния съвет на МИГ/МИРГ в срок до 10 работни дни от приключването на работата на комисията.

(2) Оценителният доклад съдържа:

1. списък на предложените за финансиране проектни предложения, подредени по реда на тяхното класиране, и размера на безвъзмездната финансова помощ, която да бъде предоставена за всеки от тях;

2. списък с резервните проектни предложения, подредени по реда на тяхното класиране, които успешно са преминали оценяването, но за които не достига финансиране;

3. списък на предложените за отхвърляне проектни предложения и основанието за отхвърлянето им;

4. списък на оттеглените предложения.

(3) Оценителният доклад по ал. 1 се изпраща от МИГ/МИРГ чрез ИСУН до изпълнителния директор на ДФЗ/ръководителя на УО на ПМДРА в срок до 5 работни дни от одобряването на оценителния доклад от Управителния съвет на МИГ/МИРГ.

(4) Когато липсва одобрение на оценителния доклад от Управителния съвет на МИГ/МИРГ, процедурата се прекратява по право и се анулира в ИСУН от ДФЗ/УО на ПМДРА.

Чл. 44. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 27.01.2026 г.) *(1)* Държавен фонд „Земеделие" (за проекти, финансирани от СПРЗСР)/УО на ПМДРА извършва проверка за спазване на процедурата за подбор на проекти от МИГ/МИРГ по чл. 36 в срок до един месец от получаването на доклада по чл. 43, ал. 1.

(2) Държавен фонд „Земеделие"/УО на ПМДРА извършва проверка на оценените проектни предложения за съответствие с изискванията за допустимост на стратегията и прави проверка на извършената оценка на проектите по чл. 38, ал. 2. По преценка на ДФЗ/УО на ПМДРА проверката може да бъде извършена на извадков принцип, като същата може да включва произволно избрана част и основана на риска част съгласно чл. 60 от Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ, L 435, 6.12.2021 г.).

(3) Срокът за извършване на цялостна проверка по ал. 2 е до три месеца от изтичане на срока по ал. 1. Срокът за извършване на проверка на извадков принцип е до един месец от изтичане на срока по ал. 1.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 27.01.2026 г.) Проверките по ал. 1 и 2 завършват с доклад до изпълнителния директор на ДФЗ/ръководителя на УО на ПМДРА съгласно т. vi от т. 2 - Контролни дейности от Приложение 1 на Делегиран регламент (ЕС) 2022/127 на Комисията от 7 декември 2021 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета с правила по отношение на разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравняването на сметките, обезпеченията и използването на еврото (ОВ, L 20/95 от 31.1.2022 г.) (Делегиран регламент (ЕС) 2022/127).

(5) (Изм. - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 27.01.2026 г.) Въз основа на констатациите на ДФЗ/УО на ПМДРА МИГ/МИРГ извършва необходимите действия с оглед на отстраняване на установените несъответствия и комисията по чл. 39, ал. 1 изготвя коригиран/нов оценителен доклад.

(5а) (Нова - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 27.01.2026 г.) В 10-дневен срок от получаването на доклада по ал. 4 изпълнителният директор на ДФЗ/ръководителят на УО на ПМДРА одобрява със заповед проведената процедура за подбор или връща доклада за провеждане на оценяването от етапа, в който са допуснати нарушения.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 27.01.2026 г.) Изпълнителният директор на ДФЗ/ръководителят на УО на ПМДРА издава мотивирана заповед за неодобрение на процедура, когато е налице нарушение на европейското или националното законодателство или на административен акт, регламентиращ условията и реда за провеждането ѝ, и когато същото не е отстранено по реда на ал. 5. Заповедта може да бъде обжалвана по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(7) Изпълнителният директор на ДФЗ/ръководителят на УО на ПМДРА издава мотивирано решение, с което отказва предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по реда на чл. 38 от ЗУСЕФСУ, което подлежи на оспорване по реда на чл. 27, ал. 1 от ЗУСЕФСУ.

(8) (Нова - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 27.01.2026 г.) Изпълнителният директор на ДФЗ издава решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по проекти, финансирани от СПРЗСР по реда на чл. 37, ал. 1 от ЗУСЕФСУ.

(9) (Нова - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 27.01.2026 г.) Одобряването на проекти по стратегиите, финансирани от ПМДРА, се обективира с административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, сключен между УО на ПМДРА, МИРГ и одобрения кандидат.

Чл. 45. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 27.01.2026 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 27.01.2026 г.) Държавен фонд „Земеделие"/УО на ПМДРА изпраща на МИГ/МИРГ актовете по чл. 44, ал. 6 - 8.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 27.01.2026 г.) В 10-дневен срок от уведомяването по ал. 1 кандидатът предоставя на ДФЗ/УО на ПМДРА необходимите документи за проверка и сключване на административния договор.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 27.01.2026 г.) Кандидатът подписва административен договор в 30-дневен срок от уведомяването по ал. 1. След изтичане на този срок кандидатът губи право за сключване на договор.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 27.01.2026 г.) Местната инициативна група/МИРГ, одобрила проекта, подписва договора като трета страна във връзка с изпълнение на СВОМР, в това число и със задълженията по чл. 47.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 27.01.2026 г.) Когато бенефициент е МИГ, административният договор се подписва между нея и ДФЗ, като в този случай чл. 44, ал. 1 - 7 не се прилагат.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 27.01.2026 г.) Когато бенефициент е МИРГ, административният договор се подписва между нея и УО на ПМДРА, като в този случай чл. 44, ал. 1 - 7 не се прилагат.

Раздел Iа
(Нов - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 27.01.2026 г.)
Подбор на проекти по интервенцията за дейности за сътрудничество и тяхната подготовка към стратегия за ВОМР, финансирана от ЕЗФРСР

Чл. 45а. (Нов - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 27.01.2026 г.) Подборът на проекти по интервенцията за дейности за сътрудничество и тяхната подготовка се извършва от УО на СПРЗСР по реда на глава трета, раздел III „Директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ" от ЗУСЕФСУ.

Раздел II
Изпълнение и мониторинг на проекти към стратегии за ВОМР, финансирани от ЕЗФРСР и от ЕФМДРА

Чл. 46. *(1)* Държавен фонд „Земеделие" предоставя на УО на СПРЗСР информация за договорените средства.

(2) Управляващият орган на ПМДРА осигурява на ДФЗ необходимата документация и информация за изпълнението на функциите, делегирани в споразумение за делегиране на функции по прилагане на ПМДРА.

(3) Плащането по проектите към стратегия за ВОМР, финансирани от ЕЗФРСР и ПМДРА, се извършва от ДФЗ.

(4) Мониторинг за изпълнение на проектите, получили финансиране, се извършва от ДФЗ.

(5) Държавен фонд „Земеделие" има право да извършва проверки по букви „iii", „iv" и „vi" от раздел 2 „Контролни дейности", т. А „Процедури по одобряване на заявленията" от Приложение № I към Делегиран регламент (ЕС) 2022/127.

Чл. 47. *(1)* Мониторинг върху изпълнението на проект в рамките на стратегия за ВОМР се извършва от МИГ/МИРГ.

(2) При извършване на мониторинга по ал. 1 МИГ/МИРГ изискват от бенефициентите информация и провеждат дейности по оценка, като представят:

1. годишен доклад по чл. 34;

2. окончателен доклад за изпълнение на стратегията - в срок до 2 месеца от последното плащане към бенефициент по проект към стратегията за ВОМР.

(3) Местната инициативна група/МИРГ има право да извършва посещение на място на бенефициентите във връзка с мониторинга по ал. 1.

(4) При установяване на затруднения за изпълнение на проектите и целите на стратегията МИГ/МИРГ докладва на УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА и предлага мерки за преодоляването им.

(5) При извършване на мониторинга по ал. 1 съответният орган си взаимодейства с УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА и с МИГ/МИРГ.

(6) При неизпълнение на задължение по ал. 2, т. 1 ДФЗ не изплаща финансова помощ по мярката за управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране, включително улесняването на обмена между заинтересованите страни за годината, в която е крайният срок за подаване на доклада.

Раздел III
Обмен на информация и публичност

Чл. 48. Управляващият орган на СПРЗСР/УО на ПМДРА, ДФЗ, МИГ/МИРГ и бенефициентите въвеждат, събират и систематизират коректна и достоверна информация в ИСУН относно подбора и изпълнението на стратегии за ВОМР и

дейностите по изпълнението, управлението, наблюдението, оценката и контрола на проектите съобразно своите отговорности.

Чл. 49. Управляващият орган на СПРЗСР/УО на ПМДРА предоставя информацията за подхода ВОМР, както и връзка към интернет страниците на МИГ за публикуване в Единния информационен портал.

Чл. 50. По инициатива на УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА се провежда най-малко по едно информационно събитие за подхода ВОМР във всеки от районите по чл. 4, ал. 3 от Закона за регионалното развитие.

Чл. 51. При изпълнението на стратегиите за ВОМР и на одобрените за финансиране проекти МИГ/МИРГ и бенефициентите спазват изискванията на Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция", фонд „Вътрешна сигурност" и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика, приложими за мерките за видимост, прозрачност и комуникация (ОВ, L 231 от 30.06.2021 г.) (Регламент (ЕС) 2021/1060).

Чл. 52. При изпълнението на мерките за видимост, прозрачност и комуникация МИГ/МИРГ и бенефициентите спазват изискванията на Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за видимост, прозрачност и комуникация 2021 - 2027 г., приложение № 1 към Национална комуникационна стратегия 2021 - 2027 г.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на постановлението:

1. „Методическа помощ" е дейността по предоставяне на информация и разясняване на правила, процедури и срокове и може да бъде предоставена в писмена и в устна форма.

2. „Текущи разходи и популяризиране на стратегиите" са разходите по смисъла на чл. 34, § 1, буква „в" от Регламент (ЕС) 2021/1060. При определяне на размера на финансовата помощ могат да се използват опростени разходи.

3. Финансовата оценка на стратегии за ВОМР е елемент от техническата оценка в частта качество на стратегията.

§ 1а (Нов - ДВ, бр. 10 от 2026 г., в сила от 27.01.2026 г.) *(1)* Изпълнителният директор на Държавен фонд „Земеделие"/ръководителят на УО на ПМДРА утвърждава със заповед указания и образци на документи по прилагане на подхода „Водено от общностите местно развитие" за периода 2021 - 2027 г.

(2) Документите по ал. 1 се публикуват на интернет страницата на ДФЗ и на СПРЗСР и на интернет страницата на ПМДРА на Единния информационен портал за управлението на Европейските структурни и инвестиционни фондове и са задължителни за изпълнение от управителния съвет на МИГ/МИРГ и/или от комисията за подбор на проектни предложения, назначена от Управителния съвет на МИГ/МИРГ.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Комитетът за координация на подхода ВОМР по чл. 11 изпълнява функциите на Комитет за координация по чл. 12 от Постановление № 161 на Министерския съвет от 2016 г. за определяне на правила за координация между управляващите органи на програмите и местните инициативни групи, и местните инициативни рибарски групи във връзка с изпълнението на подхода „Водено от общностите местно развитие" за периода 2014 - 2020 г. (ДВ, бр. 52 от 2016 г.) до отчитане на дейностите по програмен период 2014 - 2020 г.

§ 3. В срок един месец от влизането в сила на постановлението УО на програмите по чл. 9, ал. 1 утвърждават указанията по чл. 10.

§ 4. В срок до три месеца от влизането в сила на постановление УО на СПРЗСР/УО на ПМДРА утвърждава със заповед указания за приложимия режим за държавни помощи и условия, произтичащи от него, след съгласуване с министъра на финансите.

§ 5. Постановлението се приема на основание чл. 28, ал. 1, т. 2 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление.

§ 6. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник", с изключение на чл. 11, който влиза в сила от 1 януари 2025 г.

Министър-председател: Димитър Главчев

Главен секретар на Министерския съвет: Габриела Козарева

Приложение № 1 към чл. 3, ал. 1, т. 2
Списък на общини с общински център - град с население над 30 000 жители, в строителните граници, към 31 декември 2023 г.

№ по ред	Община	Град – население
1.	Благоевград	Благоевград 62 346
2.	Бургас	Бургас 188 114
3.	Варна	Варна 314 607
4.	Велико Търново	Велико Търново 59 331
5.	Видин	Видин 33 742
6.	Враца	Враца 48 406
7.	Габрово	Габрово 44 232
8.	Добрич	Добрич град 70 411
9.	Кърджали	Кърджали 41 401
10.	Кюстендил	Кюстендил 34 625
11.	Монтана	Монтана 35 468
12.	Пазарджик	Пазарджик 54 652
13.	Перник	Перник 66 261
14.	Плевен	Плевен 89 030
15.	Асеновград	Асеновград 45 322
16.	Пловдив	Пловдив град 325 485
17.	Русе	Русе 122 116
18.	Сливен	Сливен 78 627
19.	Столична	София 1 224 175
20.	Казанлък	Казанлък 41 657
21.	Стара Загора	Стара Загора 121 207
22.	Търговище	Търговище 32 728
23.	Димитровград	Димитровград 30 620
24.	Хасково	Хасково 63 776
25.	Шумен	Шумен 66 713
26.	Ямбол	Ямбол град 59 755

Приложение № 2 към чл. 3, ал. 1, т. 3

Списък на общините в обхвата на селските райони на Република България

№ по ред	Област	Общини
1.	Благоевград	Банско, Белица, Гоце Делчев, Гърмен, Кресна, Петрич, Разлог, Сандански, Сатовча, Симитли, Струмяни, Хаджидимово, Якоруда
2.	Бургас	Айтос, Камено, Карнобат, Малко Търново, Несебър, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе, Царево
3.	Варна	Аврен, Аксаково, Белослав, Бяла, Ветрино, Вълчи дол, Девня, Долни чифлик, Дългопол, Провадия, Суворово
4.	Велико Търново	Горна Оряховица, Елена, Златарица, Лясковец, Павликени, Полски Тръмбеш, Свищов, Стражица, Сухиндол
5.	Видин	Белоградчик, Бойница, Брегово, Грамада, Димово, Кула, Макреш, Ново село, Ружинци, Чупрене
6.	Враца	Бороване, Бяла Слатина, Козлодуй, Криводол, Мездра, Мизия, Оряхово, Роман, Хайредин
7.	Габрово	Дряново, Севлиево, Трявна
8.	Добрич	Балчик, Генерал Тошево, Добрич – селска, Каварна, Крушари, Тервел, Шабла
9.	Кърджали	Ардино, Джебел, Кирково, Крумовград, Момчилград, Черноочене
10.	Кюстендил	Бобов дол, Бобошево, Дупница, Кочериново, Невестино, Рила, Сапарева баня, Трекляно
11.	Ловеч	Априлци, Летница, Луковит, Тетевен, Троян, Угърчин, Ябланица
12.	Монтана	Берковица, Бойчиновци, Брусарци, Вълчедръм, Вършец, Георги Дамяново, Лом, Медковец, Чипровци, Якимово
13.	Пазарджик	Батак, Белово, Брацигово, Велинград, Лесичово, Панагюрище, Пещера, Ракитово, Септември, Стрелча, Сърница
14.	Перник	Брезник, Земен, Ковачевци, Радомир, Трън
15.	Плевен	Белене, Гулянци, Долна Митрополия, Долни Дъбник, Искър, Кнежа, Левски, Никопол, Пордим, Червен бряг
16.	Пловдив	Брезово, Калояново, Карлово, Кричим, Куклен, Лъки, „Марица", Перущица, Първомай, Раковски, „Родопи", Садово, Сопот, Стамболийски, Съединение, Хисаря
17.	Разград	Завет, Исперих, Кубрат, Лозница, Самуил, Цар Калоян, Разград
18.	Русе	Борово, Бяла, Ветово, Две могили, Иваново, Сливо поле, Ценово
19.	Силистра	Алфатар, Главиница, Дулово, Кайнарджа, Ситово, Тутракан
20.	Сливен	Котел, Нова Загора, Твърдица
21.	Смолян	Баните, Борино, Девин, Доспат, Златоград, Мадан, Неделино, Смолян, Рудозем, Смолян, Чепеларе
22.	София област	Антон, Божурище, Ботевград, Годеч, Горна Малина, Долна баня, Драгоман, Елин Пелин, Етрополе, Златица, Ихтиман, Копривщица, Костенец, Костинброд, Мирково, Пирдоп, Правец, Самоков, Своге, Сливница, Чавдар, Челопеч
23.	Стара	Братя Даскалови, Гурково, Гълъбово, Мъглиж, Николаево, Опан, Павел баня, Раднево, Чирпан

№ по ред	Област	Общини
	Загора	
24.	Търговище	Антоново, Омуртаг, Опака, Попово
25.	Хасково	Ивайловград, Любимец, Маджарово, Минерални бани, Свиленград, Симеоновград, Стамболово, Тополовград, Харманли
26.	Шумен	Велики Преслав, Венец, Върбица, Каолиново, Каспичан, Никола Козлево, Нови пазар, Смядово, Хитрино
27.	Ямбол	Болярово, Елхово, Стралджа, „Тунджа“